

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (Μοντελοποίηση της Γνώσης
στις Κλασικές Σπουδές)**

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΕΦΦ 410	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μοντελοποίηση της Γνώσης στις Κλασικές Σπουδές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων, ανάπτυξη και καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά και Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://talos-ai4ssh.uoc.gr/training/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα «Μοντελοποίηση της Γνώσης στις Κλασικές Σπουδές» συνδυάζει βασικές έννοιες των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΨΑΕ) με έννοιες της Μοντελοποίησης και 'ευφυούς' διαχείρισης της Γνώσης. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη Μοντελοποίηση, δηλαδή την αναπαράσταση της γνώσης των Ανθρωπιστικών Επιστημών με τρόπο 'κατανοητό' και επεξεργάσιμο από τον υπολογιστή. Το μάθημα είναι σχεδιασμένο ως μια ήπια και σταδιακή μύηση σε γνώσεις και δεξιότητες που χρησιμεύουν, ώστε οι φοιτητές/τριες Ανθρωπιστικών Σχολών και, ειδικότερα όσοι/ες ειδικεύονται στις Κλασικές Σπουδές, να είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των σύγχρονων πολύπλοκων προβλημάτων, που για να επιλυθούν απαιτούν συνδυασμό γνώσεων και δεξιοτήτων από

διαφορετικά πεδία. Με την ολοκλήρωση της παρακολούθησης των θεματικών ενοτήτων του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι/ες είναι σε θέση να:

- προσδιορίζουν εννοιολογικά το πεδίο «Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες» (ΨΑΕ) σε σχέση με τις παραδοσιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες, όπως είναι οι Κλασικές Σπουδές, και τις επιστήμες της Πληροφορίας και των Υπολογιστών
- κατανοούν τις σύγχρονες εξελίξεις στην αμφίδρομη σχέση των Ανθρωπιστικών πεδίων (της Κλασικής Φιλολογίας, ειδικότερα) με τα πεδία του ψηφιακού (Πληροφορική, Υπολογιστικές Επιστήμες, Τεχνητή Νοημοσύνη)
- κατανοούν τον κεντρικό ρόλο της Μοντελοποίησης της Γνώσης στη 'σημασιοδότηση' του ψηφιακού περιεχομένου όχι μόνο για τον Άνθρωπο, αλλά και για τη Μηχανή, ώστε να είναι ευκολότερη η ανεύρεση του στον πληροφοριακό ωκεανό του Παγκόσμιου Ιστού
- γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη του αντικειμένου των ΨΑΕ καθώς και τη σχέση μεταξύ παραδοσιακής και ψηφιακής φιλολογίας
- τοποθετούνται κριτικά σχετικά με ζητήματα ανοικτών δεδομένων και διαλειτουργικότητας και να κατανοούν τα συστηματικά οφέλη για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και, ειδικότερα, τις Κλασικές Σπουδές, την Καινοτομία, την Κοινωνία, την Οικονομία και την Ανοικτή Διακυβέρνηση
- αναδιφούν στη βασική βιβλιογραφία των ΨΑΕ και της Μοντελοποίησης της Γνώσης
- ερμηνεύουν τους στόχους και να αξιολογούν τα αποτελέσματα ερευνητικών προγραμμάτων των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών και των Ψηφιακών Κλασικών Σπουδών, ειδικότερα
- σχεδιάζουν σενάρια διδασκαλίας για την αξιοποίηση των πορισμάτων της έρευνας στη διδακτική πράξη
- οργανώνουν δράσεις για την προώθηση και την καλλιέργεια του ενδιαφέροντος για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και, ειδικότερα, τις Ψηφιακές Κλασικές Σπουδές, σε ψηφιακά περιβάλλοντα
- αναπτύσσουν τις εγκάρσιες και μεταβιβάσιμες δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας μέσω των ομαδικών εργασιών
- ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, είναι σε θέση να καλλιεργούν στους μαθητές/στις μαθήτριάς τους δεξιότητες που είναι περιζήτητες στη σημερινή εποχή και αγορά εργασίας, όπως η κωδικοποίηση των δεδομένων ενός κειμένου με χρήση γλωσσών σήμανσης, η μοντελοποίηση των οντοτήτων ενός κειμένου, η κριτική αξιοποίηση ψηφιακών πόρων συλλογών κειμένων και άλλων πολιτισμικών αντικειμένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Οι γενικές ικανότητες που θα πρέπει να έχει αποκτήσει ο φοιτητής/ η φοιτήτρια και στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα είναι:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Ενθάρρυνση για την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Κριτική σκέψη και δημιουργικότητα
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική, αλλά και αυτόνομη εργασία
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων που απασχολούν την κοινότητα των ανθρωπιστικών επιστημόνων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας σε ένα σύγχρονο πλαίσιο
- Ικανότητα στη σύνθεση γνώσεων και δεξιοτήτων από δύο ή περισσότερους τομείς με σκοπό την καινοτομία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζουμε και αναλύουμε τις πληροφοριακές ιδιότητες των δεδομένων των Ανθρωπιστικών Επιστημών, διερευνούμε τα κριτήρια για την αξιολόγηση των συνόλων δεδομένων που παράγονται στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, κάνουμε μια περιήγηση στον κόσμο των οντολογιών και των ορολογιών για τον Σημασιολογικό Ιστό και το συνεχώς αυξανόμενο νέφος των Συνδεδεμένων Ανοικτών Δεδομένων από τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Εξετάζουμε επίσης θέματα αναπαράστασης και διαχείρισης της γνώσης καθώς και τη χρήση λογισμικών για την οντολογική αναπαράσταση και μοντελοποίηση στους τομείς της γλώσσας, λογοτεχνίας, εκδοτικής και επιμέλειας κειμένου, συλλογών κειμένων και άλλων αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς.

Αναλυτικά, αναπτύσσονται και συζητούνται οι εξής θεματικές:

1. **Οι Ανθρωπιστικές Επιστήμες γίνονται Ψηφιακές**
 - Ορισμοί και ονομασίες που έχουν προταθεί για το νέο πεδίο
 - Πώς και γιατί προέκυψε η προσέγγιση του ανθρωπιστικού με το ψηφιακό;
 - Χρονογραμμή
 - Πολιτικές και Υποδομές
2. **Ανοικτή Επιστήμη, Ανοικτά Δεδομένα**
 - Η έννοια της "Ανοικτής Επιστήμης" (Open Science)
 - Το Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης (European Open Science Cloud)
 - Δεδομένα - Σύνολα δεδομένων - Τυπολογία δεδομένων
 - Το νέφος των Ανοικτών Συνδεδεμένων Δεδομένων
3. **Μοντελοποίηση κειμένου**
 - Πώς κατανοούμε και παράγουμε κείμενα;
 - Παραγωγή και κατανόηση κειμένου από τον Άνθρωπο και από τον Υπολογιστή
 - Η έννοια του "υπόβαθρου γνώσης" (background knowledge)
 - Το κείμενο ως αδόμητα/ημιδομημένα/δομημένα δεδομένα
 - Διαλειτουργικότητα
4. **Από τον Ιστό των Ιστοσελίδων στον Ιστό των Δεδομένων**
 - Η Ιστορία του Παγκόσμιου Ιστού
 - Από τον Παγκόσμιο Ιστό 2.0 στον Ιστό της Σημασίας
 - Τεχνολογίες και Διεθνή Πρότυπα της Κοινοπραξίας Παγκόσμιου Ιστού
 - Τυπικές γλώσσες & γλώσσες σήμανσης
5. **Κωδικοποίηση κειμένου με τα πρότυπα XML, TEI-XML, EriDoc-XML**
 - Η οικογένεια γλωσσών XML- παραδείγματα χρήσης
 - Το πρότυπο TEI-XML για την κωδικοποίηση χειρογράφων
 - Το πρότυπο EriDoc για την κωδικοποίηση επιγραφικών ή παπυρικών κειμένων
 - Πρακτικά παραδείγματα χρήσης
6. **Σημασιολογικά μοντέλα δεδομένων I**
 - Το πρότυπο SKOS (Simple Knowledge Organization System) και Θησαυροί
 - Λεξιλόγια Getty
 - Μοντελοποίηση οντοτήτων και γεγονότων

<ul style="list-style-type: none"> Μοντελοποίηση της γεωγραφικής πληροφορίας <p>7. Σημασιολογικά μοντέλα δεδομένων II</p> <ul style="list-style-type: none"> Το εννοιολογικό μοντέλο αναφοράς για την πολιτιστική κληρονομιά CIDOC Το μοντέλο CIDOC για τη μοντελοποίηση κειμένων Περιπτώσεις χρήσης <p>8. Διδακτική αξιοποίηση</p> <ul style="list-style-type: none"> Ο εθνικός συσσωρευτής ψηφιακού πολιτιστικού περιεχομένου Search Culture Η ψηφιακή βιβλιοθήκη Europeana <p>9-13. Παρουσιάσεις φοιτητικών εργασιών</p> <p>Εξετάσεις</p>
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>- ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, στο Εργαστήριο Η/Υ και υβριδικά, αν απαιτηθεί</p> <p>Απαιτείται η χρήση Η/Υ από τους/τις φοιτητές/τριες</p>														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Στη Διδασκαλία:</p> <ul style="list-style-type: none"> Διδασκαλία με αλγοριθμικό τρόπο, βήμα προς βήμα Παρουσιάσεις με πολυμεσικό περιεχόμενο (εικόνες, video) Αλληλεπίδραση με τους συμμετέχοντες φοιτητές είτε ατομικά είτε σε ομάδες εργασίας Παροχή προτεινόμενης βιβλιογραφίας και υποστηρικτικού υλικού <p>Στην Επικοινωνία με τους φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας E-Class (ανακοινώσεις, πληροφορίες, μηνύματα, έγγραφα, ομάδες χρηστών, κ.λπ.). Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13X3 = 39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής Μελέτη / Προετοιμασία</td> <td>78</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση και συγγραφή εργ (προαιρετική)</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας (προαιρετική)</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Τελική γραπτή εξέταση</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13X3 = 39	Αυτοτελής Μελέτη / Προετοιμασία	78	Μελέτη βιβλιογραφίας	10	Εκπόνηση και συγγραφή εργ (προαιρετική)	28	Παρουσίαση εργασίας (προαιρετική)	2	Τελική γραπτή εξέταση	3
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>														
Διαλέξεις	13X3 = 39														
Αυτοτελής Μελέτη / Προετοιμασία	78														
Μελέτη βιβλιογραφίας	10														
Εκπόνηση και συγγραφή εργ (προαιρετική)	28														
Παρουσίαση εργασίας (προαιρετική)	2														
Τελική γραπτή εξέταση	3														

	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	160
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου ● Οι ερωτήσεις δύνανται να κατανεμηθούν σε τρεις κατηγορίες ανάλογα το θέμα: <ul style="list-style-type: none"> A) ερωτήσεις κλειστού τύπου/επιλογής/ορισμών εννοιών κτλ. B) ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, κριτικού στοχασμού και ανάλυσης περιεχομένου. Γ) ερωτήσεις συνδυαστικές που περιλαμβάνουν θεωρητικό πλαίσιο και επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνικό μέρος. ● Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι γνωστοποιημένα στους/στις φοιτητές/τριες, καθώς παρουσιάζονται στο εναρκτήριο μάθημα και επαναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Παράλληλα, είναι αναρτημένο σχετικό ενημερωτικό αρχείο στο e-class. ● Κατά περίπτωση και μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις δύνανται να γίνει προφορική εξέταση, με τα ίδια χαρακτηριστικά της γραπτής εξέτασης (περιπτώσεις διεγνωσμένης και αποδεδειγμένης δυσκολίας γραπτής εξέτασης) ● Δυνατότητα συγγραφής ερευνητικής εργασίας με βάση πρότζεκτ, ομαδικής ή ατομικής (ενισχυτικής). Οι εργασίες προσαυξάνουν το βαθμό των γραπτών εξετάσεων, κατά 1-3 μονάδες (εφόσον έχουν την απαιτούμενη ποιότητα), μόνον αν ο βαθμός αυτός είναι ίσος ή μεγαλύτερος του 5. 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μαρία Παπαδοπούλου, Ζαχαρούλα Σμυρναίου (2023). Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα. Αθήνα: Εκδόσεις Ηρόδοτος. Δ. Σταμούλης. 2. Maria Papadopoulou. Knowledge Graphs for the Digital Humanist. Chambéry : Presses Universitaires Savoie Mont Blanc. Υπό έκδοση, 2023. 3. Maria Papadopoulou, Christophe Roche, Eleni-Melina Tamiolaki. "The LACRIMALit Ontology of Crisis: An Event-centric Model for Digital History." Information 2022, 13(8), 98; https://doi.org/10.3390/info13080398 4. Christophe Roche, Maria Papadopoulou. "Mind the Gap: Ontology Authoring for Humanists." 1st International Workshop for Digital Humanities and their Social Analysis (WODHSA)- Episode V: The Styrian Autumn of Ontology, September 23-25, a Workshop hosted by Joint Ontology Workshops, Medical University of Graz (Austria), September 23-25, 2019.
--

5. Wei, Tong, Christophe Roche, Maria Papadopoulou, Yangli, Jia "The TAO CI ontology of vases of the Ming and Qing dynasties." *Applied Ontology*, vol. 17, no. 3, pp. 423-441, 2022
6. Christophe Roche, Maria Papadopoulou "Rencontre entre une philologue et un terminologue au pays des ontologies." *Revue Ouverte d'Intelligence Artificielle (ROIA)*, Volume 1, n°1 (2020), pp. 43-70.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. *Journal of Open Humanities Data* <https://openhumanitiesdata.metajnl.com/>
2. *magazén: International Journal for Digital and Public Humanities* <https://edizionicafoscarini.unive.it/edizioni/riviste/magazen/>
3. *Journal of Computational Literary Studies* <https://jcls.io/>
4. *Ride-A review journal about digital editions and resources* <https://ride.i-d-e.de/about/editorial/>
5. *Digital Classics Online* <https://journals.ub.uni-heidelberg.de/index.php/dco/>
6. *ACM Journal on Computing and Cultural Heritage* <https://dl.acm.org/journal/jocch>